

This question paper contains 11 printed pages]

NA—49—2024

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2024

FUNDAMENTAL OF FINANCIAL ACCOUNTING

Paper—(BC-1.1)

(Saturday, 6-4-2024)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) Question No. 1 is compulsory.

(iii) Use of simple non-programmable calculator is allowed.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य आहे.

(iii) प्रोग्रॅम न भरता येणारा साधा गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

1. Journalise the following transactions in the journal of Mahesh for the month of June, 2022 : 20

June 1 Mr. Mahesh commenced his business with cash ₹ 10,000, Building ₹ 1,50,000 and Bank balance ₹ 43,000.

June 3 Bought Goods worth ₹ 21,000 on credit from 'Akshay' with trade discount at 5%.

P.T.O.

June 4	Sold goods of ₹ 5,600 with a cash discount of ₹ 600
June 5	Paid wages ₹ 2,000
June 8	Goods costing ₹ 500 were distributed as free samples
June 10	Paid Insurance premium for Business office ₹ 350 and for the life of the owner's wife ₹ 500 by cheque
June 14	Invested ₹ 5,000 by cheque in debentures of XYZ Co. Ltd.
June 30	Settled Akshay's A/c by issuing a cheque of the necessary amount after deducting cash discount at 3%.

महेशच्या पुस्तकात जुन 2022 या महिन्यात झालेल्या पुढील व्यवहारांच्या कीर्द नोंदी करा :

जुन 1	श्री महेशने रोख ₹ 10,000, इमारत ₹ 1,50,000 आणि बँक शिल्लक ₹ 43,000 ने व्यवसाय सुरू केला
जुन 3	5% व्यापारी कसरीवर अक्षयकडून ₹ 21,000 रुपयांचा माल उधारीने खरेदी केला
जुन 4	600 रुपयांच्या रोख सवलतीसह 5,600 रुपयांचा माल विकला
जुन 5	मजुरी दिली ₹ 2,000
जुन 8	मोफत नमुना म्हणून मालाचे वितरण ₹ 500
जुन 10	व्यवसाय कार्यालयासाठी 350 रुपये आणि मालकाच्या पत्नीच्या जीवनासाठी 500 रुपये धनादेशाद्वारे विमा प्रव्याजी दिली
जुन 14	XYZ कं. ली. च्या कर्जरोख्यात ₹ 5,000 गुंतविले ती धनादेशाद्वारे दिले
जुन 30	3% रोख सवलत वजा करून आवश्यक रकमेचा धनादेश देऊन अक्षयचे खाते मिटविले.

2. From the following Trial Balance of Mayuri, you are required to prepare a Trading, Profit & Loss Account for the year ended on 31st March, 2022 and Balance Sheet as on that date : 15

Trial Balance as on 31st March, 2022

Particulars	Debit ₹	Credit ₹
Capital	—	52,500
Drawings	1,500	—
Opening Stock	6,000	—
Purchased and Sales	40,000	70,000
Office salaries	3,000	—
Royalties	1,000	—
Trade Expenses	700	—
Advertisement	2,600	—
Wages	5,200	—
Cash in hand	4,000	—
Debtors and creditors	25,000	15,000
Bad debts	200	—
Investment	8,000	—
Bills Receivable & Bills payable	2,000	3,000

P.T.O.

WT

(4)

NA—49—2024

Motor van	15,000	—
Discount	800	—
Furniture	5,000	—
Office rent	1,500	—
Plant & Machinery	12,000	—
Freehold property	8,000	—
Return outward	—	1,000
	<u>1,41,500</u>	<u>1,41,500</u>

Adjustment : Closing stock was valued at ₹ 13,500.

मयूरी यांची तेरीज खालीलप्रमाणे आहे. त्यावरून 31 मार्च, 2022 रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरिता व्यापार खाते व नफातोटा खाते आणि त्याच तारखेचा ताळेबंद तयार करा :

तेरीज 31 मार्च, 2022 रोजीची

विवरण	नावे ₹	जमा ₹
भांडवल	—	52,500
उचल	1,500	—
प्रारंभण स्कंध	6,000	—
खरेदी आणि विक्री	40,000	70,000
वेतन-कार्यालय	3,000	—
अधिकार शुल्क	1,000	—

WT

(5)

NA—49—2024

व्यापार व्यय	700	—
जाहीरात	2,600	—
मजूरी	5,200	—
हस्तस्थ रोख	4,000	—
अधमर्ण आणि उत्तमर्ण	25,000	15,000
बुडीत कर्ज	200	—
विनियोग	8,000	—
प्राप्य विपत्र आणि देय विपत्र	2,000	3,000
मोटर व्हॅन	15,000	—
कसर	800	—
उपस्कर	5,000	—
कार्यालय भाडे	1,500	—
यंत्र व संयंत्र	12,000	—
आत्मधृत संपत्ती	8,000	—
निर्गत प्रत्याय	—	1,000
	1,41,500	1,41,500

समायोजना : संवरण स्कंध ₹ 13,500.

P.T.O.

WT

(6)

NA—49—2024

Or

(किंवा)

Jolly & Co. took a lease of coal mine from Punjab Minerals for a period of 30 years with Royalty of ₹ 5 per tonne of coal raised subject to minimum rent of ₹ 44,000 a year with a right to recoup shortworkings during the first five years of the lease.

The Annual Output is as follows :

Year	Output in tonnes
2014	2000
2015	3600
2016	9000
2017	15000
2018	12000

Prepare Royalties Account, Punjab Minerals Account, Shortworkings Account in the Books of Jolly & Co.

जौळी अँण्ड कं. ने पंजाब मिनरल्सकडून एक कोळसा खान 30 वर्षासाठी भाडे करारावर घेतली. अधिकार शुल्क दर प्रतिटन ₹ 5 आणि किमान भाडे ₹ 44,000 प्रतिवर्ष. न्यून खनन राशी पहिल्या पाच वर्षात भरून काढले जाते. वार्षिक उत्पादन पुढीलप्रमाणे :

वर्ष	उत्पादन (टन)
2014	2000
2015	3600
2016	9000
2017	15000
2018	12000

जौळी अँण्ड कं. च्या पुस्तकात अधिकार शुल्क खाते, पंजाब मिनरल्स खाते, न्यून खनन खाते तयार करा.

3. Anita and Sunita entered into Joint venture to purchase and sell plots. Anita contributed ₹ 10,00,000 and Sunita ₹ 5,00,000 and the amount deposited into Joint Bank Account. 15

The transactions of the venture were as follows :

- (i) Purchased land ₹ 5,00,000
- (ii) Incurred development expenses ₹ 2,00,000
- (iii) Sunita paid registration fees ₹ 25,000
- (iv) 3/4 land was sold at ₹ 7,52,500
- (v) The remaining land was taken over by Anita for ₹ 2,00,000
- (vi) The account between co-venturers were settled at the end of joint venturer.

Pass the Journal entries to record the above transactions.

अनिता आणि सुनिता यांनी प्लॉटची खरेदी आणि विक्री करिता संयुक्त उपक्रमात प्रवेश घेतला. त्यांनी संयुक्त बँक खात्यात ठेव ठेवली.

अनिताने ₹ 10,00,000 आणि सुनिताने ₹ 5,00,000

उपक्रमाचा व्यवहार खालीलप्रमाणे :

- (i) जमीन खरेदी ₹ 5,00,000
- (ii) विकास खर्च ₹ 2,00,000
- (iii) सुनिताने नोंदणी शुल्क ₹ 25,000 दिले

P.T.O.

- (iv) 3/4 जमीन विक्री ₹ 7,52,500
- (v) शिल्लक जमीन अनिताने ₹ 2,00,000 ला ठेऊन घेतली
- (vi) सह-उपक्रमीनी आपले व्यवहार पूर्ण करून संयुक्त उपक्रम बंद करण्यात आला.

वरील व्यवहाराच्या किर्द नोंदी करा.

Or

(किंवा)

Mr. Mahesh purchased a machinery from Mahendra Ltd. on hire-purchase system on 1st Jan., 2019. ₹ 40,000 were paid on signing the contract on 1st Jan., 2019. The remaining balance is to be paid in three instalments of ₹ 40,000 each on 31st Dec. every year. The cash price of the machinery was ₹ 1,49,000. The vendor charged 5% interest per year. The buyer charged depreciation on machinery at 10% p.a., by diminishing balance method.

Open Machinery Account, Mahendra Ltd. Account in the books of Mr. Mahesh.

मि. महेश यांनी महींद्रा ली. कडून एक यंत्र 1 जाने, 2019 रोजी क्रयावक्रय पद्धतीने खरेदी केले. 1 जाने, 2019 रोजी करारावर सही करताना ₹ 40,000 दिले आणि त्यानंतर दरवर्षी 31 डिसें. ला ₹ 40,000 तीन वर्षासाठी देण्याचे ठरले. विक्रेता 5% वार्षिक दराने व्याज आकारते. खरेदीदार यंत्रावर 10% दराने प्रशासन अधिक्क्य पद्धतीने घसारा आकारते. यंत्राचे रोख मूल्य ₹ 1,49,000 होते.

मि. महेशच्या पुस्तकात यंत्र खाते, महींद्रा ली. चे खाते उघडा.

4. Nanda and Deepa entered into a joint venture to buy and sell motor cars and to share the Profit or Loss as 2 : 3 respectively. The details of purchases, sales and expenses of Nanda are as follows : 15

- (i) Purchases : Four motor cars in all out of which three were purchased for ₹ 1,60,000 and one for ₹ 30,000
- (ii) Sales : All four cars for ₹ 2,50,000
- (iii) Expenses : ₹ 19,000 for repairs and ₹ 15,000 for colouring.

The details of purchases, sales and expenses of Deepa are as follows :

- (i) Purchases : Three cars for ₹ 88,000
- (ii) Sales : All three cars for ₹ 1,15,000
- (iii) Expenses : ₹ 7,000 for repairs, ₹ 3,000 for colouring and ₹ 3,000 as selling expenses.

The venture was closed by selling the account between the venturers.

Open : Joint Venture Account and Deepa's Account in the books of Nanda.

नंदा आणि दीपा 2 : 3 प्रमाणात नफातोटा वाटून घेण्यासाठी संयुक्त उपक्रमात प्रविष्ट झाल्या.

त्यांनी मोटार कार खरेदी आणि विक्रीचा व्यवहार केला.

नंदाचा खरेदी, विक्री आणि खर्च खालीलप्रमाणे :

- (i) खरेदी : चार मोटार कारपैकी तीन मोटार कार ₹ 1,60,000 आणि एक मोटार कार ₹ 30,000.
- (ii) विक्री : सर्व चार मोटार कार ₹ 2,50,000
- (iii) खर्च : दुरुस्तीसाठी ₹ 19,000 आणि रंगासाठी ₹ 15,000.

P.T.O.

दीपाचा खरेदी, विक्री आणि खर्च खालीलप्रमाणे :

- (i) खरेदी : तीन मोटार कार ₹ 88,000
- (ii) विक्री : सर्व तीन मोटार कार ₹ 1,15,000
- (iii) खर्च : दुरुस्तीसाठी ₹ 7,000, रंगासाठी ₹ 3,000 आणि विक्री खर्च ₹ 3,000.

संयुक्त उपक्रम पूर्ण झाला आणि सहउपक्रमीनी आपले हिशेब पूर्ण केले.

तयार करा : नंदाच्या पुस्तकात संयुक्त उपक्रम खाते आणि दीपाचे खाते.

Or

(किंवा)

Akshada Tourist Co. Ltd. purchased a Motor Car from Mahindra Co. Ltd. on hire-purchase system on 1st Jan., 2019. The terms of the contract were as follow :

- (i) The cash price of the Motor Car was ₹ 1,15,000
- (ii) ₹ 25,000 were paid on signing the contract
- (iii) The balance was paid in instalment of ₹ 30,000 plus interest at 10%
- (iv) The instalment were paid on 31st Dec. every year commencing from 31st Dec., 2019.

Akshada Tourist Co. Ltd. charged depreciation at 10% p.a. on fixed instalment method.

Show in the books of the Akshada Tourist Co. :

- (i) Motor Car Account
- (ii) Mahindra Co. Ltd. A/c.

अक्षदा टुरीस्ट कं. यांनी महिंद्रा कं. लि. कडून क्रयावक्रय पद्धतीने 1 जाने, 2019 ला मोटार कार खरेदी केली. कराराच्या अटी पुढीलप्रमाणे आहेत :

- (i) मोटार कारचे रोख मूल्य ₹ 1,15,000
- (ii) करारावर सही करताना ₹ 25,000 द्यावे
- (iii) शिल्लक रक्कम ₹ 30,000 अधिक 10% वार्षिक व्याज हप्त्याने द्यावयाचे आहे.
- (iv) दरवर्षी 31 डिसें. ला हप्ता देण्यात यावा.

हप्त्याची सुरुवात 31 डिसें. 2019 पासून करावेत. अक्षदा टुरीस्ट कं. लि. 10% वार्षिक दराने स्थिर प्रभाग पद्धतीने घसारा आकारते.

अक्षदा टुरीस्ट कं. लि. च्या पुस्तकात दाखवा :

- (i) मोटार कार खाते
- (ii) महिंद्रा कं. ली. चे खाते.

5. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Types of Account
- (ii) Joint venture
- (iii) Royalty
- (iv) Features of hire-purchase system.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) खात्याचे प्रकार
- (ii) संयुक्त उपक्रम
- (iii) अधिकार शुल्क
- (iv) क्रयवक्रय पद्धतीचे वैशिष्ट्ये.